

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sōkratus Scholastiku Kai Ermeiu Sozomenu Ekklesiastikē Istoria

Socrates <Scholasticus>

Mogvntiae, 1677

Cap. XXI. De statua Christi in urbe Paneade; qua eversa & confracta, Iulianus imaginem suam erexit, quae mox fulmine icta ac dissipata est. Et de fonte Emmauntis, in quo Christus pedes lavit: deque ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-14233

ἐναι πλοσίον Ἐναῖ διδυμαίς ἀπόλλωνος, ὅς
πρὸ τῆς μιλήτης ἐστίν, ἔγραψε τὰ ἡγεμόνι
καρίας, εἰ μὲν ὄρθρον τε καὶ τεράπεζαν ἰερὸν
ἔχουσι, πρὶν καταφλέξαι· εἰ δὲ ἡμίεργά
ἐσὶ τὰ οἰκοδομήματα, ἐν βάθρων ἀνα-
σκάψαι.

ΚεΦ. κα'.

Πρὶν ἄγαλμα Ἰ. Χριστοῦ, ἢ ἐν παιτάδι, ὁ καθελάων ἰε-
ρωὺς καὶ ἀρχιεπίσκοπος, τὸ ταυτὶ ἄγαλμα ἔσκησε· καὶ ἐφθάρη τὸ τοῦτο,
ἠλαθὲν κεραιῶν· ἢ πρὸ τῆς εἰς ἑμμαῦς πληθῆ, ἔθη οὐ χειρὸς
ταῖς πόδας ἐν ἑσπέρῃ καὶ πρὸ τῆς περὶ αὐτὸν ἑλίου, ὅ ἐν
αἰγύπτῳ Χριστὸν φεροσκούνησε, καὶ ἦν δὲ αὐτὸ
τιλεμῖνον θαυμάτων.

Ἐμοὶ δὲ τῶν ἐπὶ ἰκλιανῶν συμβάντων, κα-
κεῖνο ῥηθῆεν· σημεῖον μὴ τῆς Ἰ. Χριστοῦ
διωκτικῆς τεκμήριον· ἢ τῆς τὸν κρατῆν-
τα θεομωλίας· Ἐπεὶ γὰρ ἐγὼ ἐν καισαρεία
τῆς Φιλίππε, φοινοῖσα δὲ αὐτῆ πόλις, ἠὲ
παράδα ὀνομάζουσα, ἐπίσημον εἶναι Χρι-
στὸ ἄγαλμα, ὃ Ἰ. πάθους ἀπαλλαγῆσα ἀνε-
θῆκεν ἡ αἰμορροῦσα, καθελάων τῆτο, ἰδίον
ἀνίστησε· βίαιον δὲ ἦν ὅτε ἔρανε πρὸς τὸν, τὰ
πρὸ τῆς τῆτο Ἰ. ἀνδρῶν· διέτεμε, ἐκ τῆν κε-
φαλήν σιωπῶν αὐχένι κατέβαλε, καὶ ἐπὶ πρὸ-
σωπον ἐπέπηξεν ἡ τὸ διερρωγὸς τῆς σέρνε ἐστὶ
καὶ τὸ ἔσκησε εἰσέτι νὸν τοιαῦτα ἔσκησε, τῆς
κεραιῶν αἰθάλης πλήρης τὸν Ἰ. Χριστοῦ ἀν-
θῆκεν, τότε μὲν οἱ ἑλλῆσι καὶ σύροι κα-
τέβαν· καὶ τὰ ταῦτα οἱ χριστιανοὶ συλλέξαν-
τες, ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἀπέθεντο, ἐνθα καὶ νὸν
φιλίππε· ἀπὸ δὲ τῆς βίσεως ἐφ' ἡ ἰσα-
το ἰσχυρῶς ἔσκησε, ὡς ἰσορεῖ ἐν ἐβίῳ, παν-
τοῦτων παθῶν καὶ νοσημάτων ἀλεξιφάρμακον
βόταν τῆς ἐφύεν, ἡς τὸ εἶδον· εἰδὲς ἐγὼ τῶν
ἐν τῇ κατ' ἡμᾶς ἰατρῶν ἢ ἐμπείρων· ἐμοὶ δὲ
δοκεῖ μὴ εἶναι θαῦμα, τῶν Θεῶν τοῖς ἀνθρώ-
ποις ἐπιδημήσαντα, καὶ τὰς ἐνεργεσίας
συμβῆναι ξένας· ἐπεὶ καὶ ἄλλα πλεῖστα
πρὸς ἀδόξα καὶ πόλεις καὶ κόμας, ὡς εἰ-
κος, μόνους ἠκεῖν τοῖς ἐπιχωρίοις, ἐν
τῆς δευτέρῃ πρὸς ἀδόσεως ἐγνωσμένα· καὶ
ὡς ἀληθῆς τῆτο, αὐτίκα ἐπιδείξω ἐν τεσσάρων
πόλεις ἐστίν ἐν παλαιστῇ ἢ νὸν καλε-
μένη νικόπολις· ταύτῃ δὲ ἐτι κόμῳ
ἔσαν οἰδὲν ἢ θεία τῶν εὐαγγελίων βίβλῳ,

A esse juxta templum Apollinis Didymæi, quod ad urbem Miletum situm est, scripsit ad Præsidem Carix, ut Ecclesiæ illæ, si quidem tectum & sacram mensam haberent, incenderentur: si vero opera adhuc imperfecta essent, funditus destruerentur.

CAP. XXI.

De statua Christi in urbe Paneade; qua eversa & contracta, Julianus imaginem suam erexit, qua mox fulmine icta ac dissipata est. Et de fonte Emmauntis, in quo Christus pedes lavit: deque Persea arbore, qua Christum in Aegypto adoravit, & de miraculis per eam editis.

EX iis porro, quæ regnante Juliano acciderunt, istud minime prætereundum est: quod & potentia Christi, & divinae adversus Imperatorem iræ argumentum est maximum. Nam cum Imperator didicisset, Casarem Philippi: urbs est Phœnicis; quam Paneadem nominant, insignem esse statuam Christi, quam mulier sanguinis profluvio, quo jam dudum laborabat, liberata, ibi dedicavit: eam subversa imaginem suam ejus loco posuit. Statim vero ignis summa vi cælo delapsus, pectus statuæ & vicinas pectori partes discidit; caputque unâ cum collo dejecit, & pronum humi infixit quatenus pectoris pars dirupta erat. Atque ex eo tempore statua ad hunc usque diem ejusmodi specie perseverat, fuligine fulminis obsita. Christi vero statuam, tunc quidem Pagani trahentes per urbem confregerunt. Postea vero Christiani, collectam in Ecclesia reposerunt, ubi etiamnum servatur. Cæterum ex basi cui imposita erat hæc statua, planta quædam ad omnes languores ac morbos curandos potentissima, ut refert Eusebius, nascebatur: cujus speciem nullus ex medicis aut empiricis noverat. Neque vero mirum mihi videtur, quod nova quædam & inusitata beneficia hominibus contigerint, postquam Deus in terras advenit. Nam & alia plurima miracula per civitates & vicus edita, à solis, ut verisimile est, indigenis celebrantur, qui earum rerum notitiam à majoribus suis traditam acceperunt. Idque verum esse illico ostendam. Urbs est in Palestina, Nicopolis hodie dicta. Hanc cum adhuc vicus esset, sacer Evangeliorum liber commemorat,

Kkkk iij

& Emmauntem appellat. Post excidium autem Hierosolymorum, & post victoriam de Judeis relatam, Romani eam Nicopolim nominarunt: ex eventu belli nomen loco imponentes. Ante hanc urbem prope trivium, ubi Christus post resurrectionem iter faciens cum Cleopa & sociis, valde dedit, tanquam in alium vicum pergens; fons quidam salutaris est, in quo & homines & animalia variis morbis affecta, lavando curantur. Ajunt enim Christum unâ cum discipulis alicunde venientem, ad hunc fontem divertisse, ac pedes in eo abluisse: atque ex eo tempore aquam hanc ad morbos sanandos efficacissimum fuisse remedium. Sed & arborem quandam, Perseam nomine, apud Hermopolim Thebaidis fuisse ferunt, cujus furculus aut folium, aut corticis exigua portio agris admota, morbos ab eis depulerit. Ajunt enim Ægyptii, Josephum cum præ metu Herodis fugeret, assumpto secum Christo & sancta Maria Deipara, Hermopolim venisse. Cumque jam ingressurus esset, ad ipsam civitatis portam arborem illam admodum proceram, adventum Christi ferre non valentem, ad solum usque inflexisse se, & Christum adorasse. Ethæc quidem de ista arbore, sicut à multis accepi, hoc loco commemoravi. Caterum existimo, aut hoc signum fuisse divinæ præsentia: aut arborem quæ ob proceritatem & pulchritudinem, Gentilium more à civibus colebatur, uti par erat, concussam esse sua sponte, cum dæmon qui in ipsa adorabatur, adveniente hujusmodi superstitionum everfore, contremuisset: cunctaque Ægyptiorum simulacra adventu Christi commota esse, juxta vaticinium Elaiæ. Fugato autem dæmone, ad perpetuam rei gestæ memoriam permansit arbor, morbis eorum qui crederent, medelam affertens. Et horum quidem testes sunt Ægyptii ac Palæstini, singuli ea quæ apud ipsos gesta sunt confirmantes.

κ' ἔμμαδες πρὸς σαγορεύει ῥωμαῖοι ἵμ' ἰπὼ
 ἄλωσιν ἱερρολύμων κ' τὴν κ' τῆ' ἰερρολύμων
 νίκην, νικητοῖν ἀνηγόρευσαν ἐν ἧτ' ἐ συμ-
 βάνθη, ἔτιως ὠνόμασαν πρὸς ταύτης τ' πύ-
 λωος, πρὸς τὴν τριποδίαν, ἐνθα συμβαδὶς
 Χριστός τοῖς πρὸς κλειόπαν μὴ τῶν ἐν νεκρῶν
 ἀνάσασιν, σωθεῖται ὡς ἐπὶ ἑτέραν κωμῶν
 πρὸς ἑδῶν, πηγὴ τις ἐστὶ (ὠλήθη), ἐν ἧτ' α-
 δη δ' ἀπολέων) ἀνθρώποι τε καὶ τὰ ἄλλα (ὡς
 διαφόροις νόμοις κάμνοντα λέγει) ἵμ' ἔξ
 ὁδοποιείας ποθεν ἴπ' τὴν πηγὴν ἐλθοῦντα
 Β Χριστὸν ἅμα τοῖς μαθηταῖς, ἐνθάδε ἑδο-
 δας δ' ἀπολύσασθαι, κ' τὸ ἔξ ἐκείνης ἀλεξίμακον
 παθημάτων χρεῖας τὸ ὕδωρ καὶ δ' ἑδοξε ἵμ' ἔξ
 καλεμῶν πρὸς ἰδ' ἐν ἑμμοπόλει τῆς ἑ-
 βαίδης Φασὶ πολλῶν ἀπελάσαι τὰς νόσους
 κάρθη ἢ φύλλον, ἢ τῆς φλοιῆς μικρὸν πο-
 κάμναι πρὸς σαπίδων λέγει) ἵμ' ἔξ
 αἰγυπτοῖς, ἠνίκα διὰ τὸν ἠρώδην ἐφυγῶν ἰ-
 σήφ, πρὸς ἀλαβῶν τὸν Χριστὸν ἔμαρταν τὴν
 χιαν θεοδόκον, ἐλθεῖν εἰς τὴν ἑμμοπόλιν ἅμα
 ἵμ' εἰσιόντα πρὸς τὴν πύλιν, μὴ ὄνεγκον τέτοιον
 C δένδρον μέγιστον ὃν τῆς Χριστὸς τὴν ἐπιδημίαν
 ἐπὶ τὸ ἔδαφ' κλῖναι κ' πρὸς κοκκῶναι καὶ
 ταῦτα μὴν πρὸς τῆς τῆς φύλ' πρὸς πρὸς ἰδ' ἰ-
 ἀκῶσας, εἶπον ἡγῶμαι ἵμ' ἠσημῶν τέτοιον
 νέας τ' ἐν τῇ πόλει τῆς Θεῶς παρρησίας ἡμῶν
 εἰκός, ἑλληνικῶ νόμοι διὰ μέγιστον ἑκείνου
 φρησκυδομῶν τὸ δένδρον πρὸς τῶν ἐνοικη-
 τῶν, ἐσειδῆ, ἔξ φρησκυδομῶν δὲ ἀπὸ δ' αἰ-
 μον' φρίζαν τὸν τῶν τοῖς τῶν καθαιρέ-
 τῶν ἴπ' φανέντα ἀυτομάτως σφαιρῶν καὶ
 πάντα τὰ ἔξοανα τῶν αἰγυπτοῖν ἴπ' φανέν-
 σαν ἵμ' τότε αὐτοῖς ἔξ Χριστὸς κ' τὴν Ἡσά-
 D πρὸς φησίαν ἀπελαθῆναι ἵμ' τῆς δ' αἰμοσύνης
 μαρτυρίαν τῆς συμβεβηκότ' ἔμεινε τὸ φη-
 τὸν, ἑδὸν πίσει χρωμένους ἰώμῶν καὶ τῶν
 μὴν αἰγυπτοῖς ἑκ παλαισῶν, τῆ παρ' αὐτῶν
 ὄνθη ἑκάσῳ μάρτυρες.